

Frederiksberg Lærerforening (FLF) indgiver hermed sit høringssvar vedr. iagttaget merforbrug på specialundervisningsområdet.

I februar 2022 blev specialundervisningsområdet udråbt som en del af forklaringen på de økonomiske udfordringer, Frederiksberg Kommune stod overfor. Disse blev blandt andet håndteret med en dispositionsbegrænsning for alle kommunens budgetter. På daværende tidspunkt skønnede man et merforbrug på 2-5 mio.

I år er vi ikke kommet ud af årets første måned, førend budgettet igen ikke svarer til det faktiske behov.

Det er blevet et mønster, at budgetterne til specialundervisningsområdet ikke er store nok. Det må til gengæld ikke blive et mønster, at skolerne skal håndtere både de besparelser, der kommer med de årlige budgetforhandlinger, og de ad hoc-besparelser, som opstår relativt kort tid efter, at budgettet er vedtaget.

FLF appellerer til, at Frederiksberg Kommune fremover budgetterer med tilstrækkelige midler til at løse den store opgave, som er pålagt skolerne.

De mange besparelser har vidtgående og langstrakte konsekvenser for mange elever, især når skolerne skal håndtere besparelser midt i skoleåret.

Undervisningsudvalget beder om, at skolerne tager stilling til to forskellige modeller. Problemet er, at man beder skolerne om at tage stilling til, om det er de elever, der allerede oplever udfordringer, der skal holde for, eller om det er eleverne på almenområdet, der har brug for inkluderende og/eller forebyggende indsatser, der skal have et ringere undervisningstilbud.

Begge dele er dårlige løsninger, som man ikke bør vælge mellem.

FLF opfordrer derfor til, at skolerne ikke tager konkret stilling, men blot synliggør konsekvenser ved de to forslag.

Her følger FLF's kommentarer til dele af de to modeller samt en appel til Frederiksberg Kommune:

Grønthøster på alle skoler (model 1)

Skolerne er lige kommet ud af et budgetår med dispositionsbegrænsninger og ind i et nyt med endnu en rammebesparelse. De steder, der har haft mulighed for at tænke "smart" ift. en midlertidig besparelse, har brugt disse muligheder, og der er derfor kun forringelser af undervisningen tilbage, hvis man skal overholde budgettet.

Fagtimer og klasse størrelser er givet i styrelsesvedtægt og folkeskolelov, så hvis disse skal overholdes, er det begrænset, hvor meget der kan spares her. Holdtimer, som anvendes til holdundervisning, co-teaching og andre tolærerordninger samt vejlederindsatser i undervisningen, er ét af de eneste steder, man kan spare, da ressourcerne tildeles skolerne uden specifikke udmøntningskrav.

Det er dog netop disse indsatser og ressourcer, der skal bruges til de forebyggende, inkluderende indsatser. Hvis disse indsatser ikke kan finansieres, vil man have skabt dårligere mulighed for inklusion på skolerne – og så er der for alvor sat gang i en ond cirkel ift. øgede specialundervisningsudgifter.

Holdstørrelse på Spor 1 på Skolen ved Nordens Plads og specialklasserækkerne X- og C- spor (model 2)

Især på Nordens Plads betyder det decentrale råderum, at besparelser, der teknisk set sker på ét område, reelt kan have betydning på mange andre områder. Generelt oplever Nordens Plads, at elevgruppen har større udfordringer end tidligere. Alene derfor er større hold og klasser med til at skabe et dårligere tilbud for en del af Frederiksbergs svageste elever.

Fælles for både Nordens Plads og specialklasserækkerne er, at medarbejderne oplever et arbejdsmiljø, der er præget af vold og trusler. Det bør ses som et udtryk for, at eleverne for at trives har brug for små, faste grupper. I den sammenhæng er øgede holdstørrelser den forkerte vej at gå, både i forhold til elevernes trivsel og deres faglige udbytte samt i forhold til medarbejdernes arbejdsmiljø og i sidste ende fastholdelses- og rekrutteringsmuligheder.

Forebyggelse og investeringer

FLF gør opmærksom på, at de stigende udgifter til specialundervisning er et udtryk for, at et større og større antal børn og unge mistrives og ikke har tilstrækkeligt udbytte af undervisningen i almenområdet klassefællesskaber. Når disse børn og unge visiteres til et specialtilbud, *har* de som regel lidt mange nederlag, skolerne *har* iværksat mange indsatser indenfor den økonomiske og fysiske ramme, der er til rådighed, og det er fagligt vurderet, at man ikke kan tilbyde mere inden for den givne ramme og kontekst.

Vil man stoppe øgede udgifter til specialundervisning, er løsningen derfor ikke at visitere færre elever til specialundervisningen eller at gøre specialtilbuddene ringere. Det er blot symptombehandling.

Det er ikke nogen overraskelse, at rammer og ressourcer på almenområdet er for ringe til at imødekomme inklusionsbehovet. I 2021 skrev FLF i [vores høringssvar vedr. mellemformer](#), at en forudsætning for, at mellemformerne bliver en succes, er, at den inklusion, der allerede foregår på skolerne i dag, får bedre kår. Allerede på daværende tidspunkt var den almindelige lærers mulighed for at løfte inklusionsopgaverne presset.

I 2022 offentliggjorde FLF [sin egen inklusionsundersøgelse](#), som supplerer ovenstående billede ved at vise, at:

- stort set alle lærere på almenområdet står alene i deres daglige undervisning af elever, der har et uimødekommet behov for støtte til hhv. faglige eller sociale/adfærdsmæssige udfordringer.
- det er almindeligt, at lærerne på almenområdet har elever med diagnoser eller elever, som kommer fra et specialtilbud, og kun 1/3 oplever, at støttepersoner til elever med særlige og mere vidtgående udfordringer har de fornødne kompetencer til at varetage denne funktion.
- lærerne mangler kompetencer til at løfte inklusionsindsatsen i den daglige undervisning.

Begge dokumenter er tilgået både politisk niveau og forvaltning i forbindelse med offentliggørelse.

FLF appellerer til, at Frederiksberg Kommune fremover budgetterer med tilstrækkelige midler til at løse den opgave, der faktisk findes i virkeligheden.

FLF opfordrer Frederiksberg Kommune til at tage skridt til at foretage de nødvendige prioriteringer og investeringer. Der er ingen tvivl om, at en investering i børnenes skolegang kan betale sig på lang sigt – både menneskeligt og samfundsøkonomisk.